

Українська Православна Церква
**Синодальний відділ релігійної
освіти, катехизації та
місіонерства**

В Києві: корпус 70-а, вул. Лаврська, 15,
Київ-15, 01015, Україна
Телефон/факс +38 (044) 280- 48- 59
E-mail: rokim@ukr.net

В Полтаві: вул. Героїв Сталінграду 1-Б, 36040
Телефон: +38 (0532) 59-59-91, 59-57- 62 (т/ф)
E-mail: pravpoltava@ukr.net

Украинская Православная Церковь
**Синодальный отдел религиозного
образования, катехизации и
миссионерства**

В Киеве: корпус 70-а, ул. Лаврская, 15,
Киев-15, 01015, Украина
Телефон/факс +38 (044) 280-48-59
E-mail: rokim@ukr.net

В Полтаве: ул. Героев Сталинграда 1-Б, 36040
Телефон: +38 (0532) 59-59-91, 59-57-62 (т/ф)
E-mail: pravpoltava@ukr.net

**Організаторам, гостям і учасникам
Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Виховання духовності
особистості у контексті реалізації цілей
сталого розвитку України»**

Вельмишановні брати і сестри, пані та панове!

Щиро вітаю вас із початком роботи Всеукраїнської науково-практичної конференції «Виховання духовності особистості у контексті реалізації цілей сталого розвитку України».

Всім відомо, що духовний розвиток особистості у великій мірі визначається її вихованням та освітою. Освіта має на меті досягнути оптимальної самореалізації людини відповідно до її потреб, інтересів, нахилів та здібностей. Однією з головних складових цього процесу є процес самореалізації в сфері духовного життя особистості, в сфері задоволення її духовних потреб. Духовний розвиток особистості – це процес невинного вдосконалення, сходження на вищі щаблі вічного буття. Його реалізація починається з раннього дитинства, батьківського виховання, дошкільної, шкільної та подальшої освіти. Релігійні організації маючи мережу виховних та освітніх закладів не стоять осторонь на шляху досягнення цієї благородної мети навчати дітей та підрастаюче покоління сприймати оточуючий світ не як середовище споживання та утилітарної експлуатації природних ресурсів, а як Богом створений загальнолюдський храм духовного та земного буття, який нам передали наші попередники і ми маємо його зберегти, примножити та передати своїм майбутнім нащадкам.

Духовне усвідомлення своєї відповідальності за планету Земля має реалізуватися в подоланні антигуманного, всього того, що є перешкодою для людяності. Освіта і виховання повинні сприяти утвердженню духовно-моральних відносин людей у світі, формувати людину з гуманістичним світоглядом і здібностями до творчої праці.

Значення християнства для морального розвитку особистості полягає саме в тому, що воно не тільки пропонує систему вищих духовних цінностей, а й торкається глибинних внутрішньоособистісних механізмів їх засвоєння та перетворення на невід'ємну складову духовного світу і ціннісну основу буття. Християнство закликає і спонукає своїх послідовників до постійного морального вдосконалення і духовного зростання: «Отож, будьте досконалі як досконалий Отець наш Небесний» (Матв. 5:48). У цьому заклику

відображена вища мета християнства – досконала богоподібна людина. Цей процес святі отці називають обоження, коли віруюча людина має усвідомити себе, як співробітника і співслужителя Творця в опікуванні, збереженні та турботі за створеним Богом навколишнім світом.

Духовність неможлива без відповідальності – перед світом, перед близькими, відповідальності за екологічну долю планети Земля. На превеликий жаль, в сьогоденному світі порушена екологічна рівновага, людина поставлена перед фактом виникнення незворотних згубних процесів в природі, включаючи підриг її природних відтворювальних сил. Наслідки екологічної кризи виявилися болючими не тільки для природи, але і для людини, що знаходиться з нею в органічній єдності. В результаті планета Земля виявилася на порозі глобальної екологічної катастрофи. Православна Церква гідно оцінює працю, спрямовану на подолання екологічної кризи, і закликає до активної співпраці громадських інститутів, спрямованих на захист творіння Божого. Разом з тим вона зазначає, що зусилля такого роду будуть більш плідними, якщо основи, на яких будуються відносини людини з природою, стануть носити не тільки гуманістичний, а й християнський характер. Одним з головних принципів позиції Церкви в питаннях екології є принцип єдності і цілісності створеного Богом світу. Православ'я не розглядає навколишню природу відокремлено, як замкнуту структуру. Рослинний, тваринний і людський світи взаємопов'язані. З християнської точки зору природа є не вмістилищем ресурсів, призначених для егоїстичного і безвідповідального споживання, а це будинок, де людина є не господарем, а домоправителем, який служить в світі єдиному Творцю.

Екологічні проблеми носять, по суті, антропологічний характер, будучи породжені людиною, а не природою. Тому відповіді на багато питань, які поставлені кризою навколишнього середовища, містяться в людській душі, а не в сферах економіки, біології, технології або політики. Природа справді преображається або гине не сама по собі, але під впливом людини. Церковна історія знає безліч прикладів, коли любов християнських подвижників до природи, їх молитва за навколишній світ, їх співчуття тваринам самим найкращим чином позначалися на живих істотах. Православна Церква пов'язує надію на позитивну зміну взаємозв'язків людини і природи з прагненням суспільства до духовного відродження. Людина змінює навколишній світ відповідно зі своїм внутрішнім світом, а тому перетворення природи має починатися з перетворення душі, виховання духовної особистості. На думку преподобного Максима Сповідника, людина може перетворити в рай всю землю тільки тоді, коли вона буде носити рай в собі самій.

Шановні колеги, хочу побажати всім вам сприятливої атмосфери для ефективної дослідницької роботи. Нехай духовне натхнення скеровує вашу інтелектуальну працю, труди якої принесли б добрий плід нашій Богом береженій українській землі.

**Митрополит Полтавський і Миргородський,
Голова Відділу релігійної освіти, катехізації та місіонерства
при Священному Синоді Української Православної Церкви**